

Fællesskaber for alle, tryghed og sundhed

Boligsociale strategi 2024-2029

Indhold

1.	Indledning	2
2.	Livet i almene boligområder	3
2.1	Kvalitative data	3
2.2	Kvantitative data	4
3.	Det aktive medborgerskab i almene boligområder	5
4.	Almene boligområder – et godt sted at bo!	6
4.1	Fokusområde 1: Fællesskaber for alle	6
4.1.1	Fællesskaber giver tryghed	7
4.1.2	Fællesskaber giver ejerskab og indflydelse	7
4.1.3	Fællesskaber har mange udtryk	7
4.2	Fokusområde 2: Tryghed	8
4.2.1	Fællesområder som mødested	8
4.2.2	Den gode modtagelse er en investering	8
4.3	Fokusområde 3: Sundhed	9
4.3.1	Forebyggelse af livsstilssygdomme giver øget livskvalitet	9
4.3.2	Mental sundhed forbedrer trivslen	9
4.3.3	Familiers sundhed og trivsel giver børn en sundere opvækst	9
5.	Øvrige politikker, strategier og aftaler	10
6.	Afslutning	11

1. Indledning

I Ballerup Kommunes vision 2029 fremhæves det, at "Vi skaber fremtiden sammen". Det gælder i alle dele af kommunen, ikke mindst i Ballerup Kommunes almene boligområder, hvor hverdagen er mere end bare boliger og bygninger. Hverdagen er et fællesskab skabt af aktive beboere, som gør en stor indsats for at skabe tryghed og trivsel i nærområdet.

Beboerne i Ballerups almene boligområder giver i stort omfang udtryk for, at de er glade for at bo i deres boligområde. Nogle beboere har dog udfordringer, når det kommer til at deltage i fællesskaber og leve et trygt, sundt og aktivt liv.

Ballerup Kommune ønsker derfor at styrke de almene boligområder. Nye tider kræver et nyt fokus. Derfor er der behov for en ny boligsocial strategi, som erstatter den hidtidige strategi fra 2014. Strategien supplerer derudover Ballerups Kommunes vision 2029.

Med strategien ønsker Ballerup Kommune at fokusere på tre områder:

1. Fællesskaber for alle

Ballerup Kommune ønsker fællesskaber i almene boligområder, der bygger på respekt og forståelse for hinandens forskelligheder på tværs af alder, køn, handicap, etnisk baggrund, religion, tro og seksual orientering. Samarbejdet beboere imellem skal styrkes og der skal skabes flere muligheder for at mødes og lære hinanden bedre at kende. Ambitionen er almene boligområder, hvor fællesskaber blomstrer, trivsel spirer og ingen er ensomme.

2. Sundhed

Ballerup Kommune lægger vægt på et sundt og aktivt liv i almene boligområder. Det skal være muligt at deltage i aktiviteter og initiativer, der fremmer sundhed med fokus på f.eks. bevægelse og sund mad. Ambitionen er almene boligområder, hvor alle har fysisk og psykisk overskud.

3. Tryghed

Ballerup Kommune har som ambition, at ingen borgere skal føle sig utrygge i almene boligområder. Det gælder for både borgere, der bor i områderne, såvel som besøgende udefra. Ambitionen er almene boligområder, hvor alle føler sig trygge i deres egen bolig og i området generelt.

FN's verdensmål

Ballerup Kommune har nedsat et verdensmålsudvalg, hvis formål det er "at skabe øget fokus blandt borgere, foreninger, boligselskaber og virksomheder på, hvordan FN's verdensmål kan blive til hverdagsmål".

De tre fokusområder svarer til verdensmål 3: Sundhed og trivsel og verdensmål 11: Bæredygtige byer og lokalsamfund.

FN'S VERDENSMÅL
for bæredygtig udvikling

2. Livet i almene boligområder

2.1 Kvalitative data

I forbindelse med udfærdigelsen af strategien har Ballerup Kommune interviewet udvalgte medarbejdere i kommunen, som har deres gang i de almene boligområder eller møder beboere i forbindelse med deres arbejde, f.eks. i Den Sociale Indgang, Sundhedshuset eller Brydehuset. Generelt vurderer kommunens medarbejdere, at beboere er glade for at bo i de almene boligområder og at de generelt føler sig trygge.

Det opleves konkret i form af mange aktiviteter året rundt som beboere uanset forudsætninger har mulighed for at deltage i og som styrker fællesskabet og trygheden i de almene boligområder. Kommunens medarbejdere observerer dog, at nogle beboere har udfordringer med ensomhed, som kommer til udtryk ved, at de f.eks. ikke kommer ud af deres lejlighed. Det kan skyldes et lille netværk, sprogdudfordringer, angst osv. Ligeledes giver kommunens medarbejdere udtryk for, at der nogle steder foregår mere eller mindre åbenlys handel med stoffer. Derudover fremhæves det, at der er beboere, der har problemer med overvægt med de sundhedsudfordringer, det kan medvirke.

Tilsvarende har Ballerup Kommune talt med boligsociale medarbejdere og beboere i almene boligområder, der blandt andet nævner, at de almene boligområder repræsenterer en mangfoldig beboersammensætning på tværs af særligt kultur og religion. Mangfoldighed er som udgangspunkt godt, men kan også medvirke til spændinger og konflikter, som isolerer nogle beboere.

Det bliver fremhævet, at ældre beboere savner flere steder at mødes end blot de café-tilbud, som de har adgang til nu. Det gælder særligt ældre beboere, som ikke længere er på arbejdsmarkedet [folkepensionister og førtidspensionister]. Det samme gør sig gældende for unge beboere fra 8. klasse og op til det 18. år, hvor ikke alle trives i klubber eller ungdomsskoler. Det traditionelle foreningsliv dækker kun i et vist omfang de unges behov. Ofte søger de unge også fællesskaber, som ikke er voksenstyrede.

”Beboerne vil gerne fællesskabet, men savner redskaber til at skabe fællesskaber”

Boligsocial medarbejder

2.2 Kvalitative data

De almene boligområder i Ballerup Kommune klarer sig generelt godt sammenlignet med andre almene boligområder i Danmark. Ballerup Kommune har eksempelvis ikke nogle områder på listen over udsatte boligområder.

Alligevel er der grund til en strategi for at sikre, at det fortsat går den rigtige vej. Vi ved, at sociale faktorer kan have en stor indvirkning på sundhed og trivsel. Dette inkluderer faktorer såsom indkomst, uddannelse, arbejdsløshed og sociale relationer. Mentale sundhedsproblemer er også en stor udfordring i Danmark. I almene boligområder kan beboere være særligt udsatte for disse problemer, hvilket data fra Landsbyggefonden understøtter.

Ballerup Kommune som helhed har ifølge Den Nationale Sundhedsprofil i forhold til landsgennemsnittet et lidt usundere kostmønster, lidt flere er overvægtige, lidt flere er ensomme og lidt flere er angst, hvilket antages også at gælde for almene boligområder.

Potentialet er heldigvis til at få øje på i de almene boligområder. Beboere vil gerne hinanden, og der er stor interesse for at lave aktiviteter, som kan bidrage til at øge fælleskabet, trygheden og sundheden.

Fakta sundhed

17 % af alle borgere i Ballerup har et usundt kostmønster mod 12 % i Region Hovedstaden.
34 % af alle borgere i Ballerup er moderat overvægtige mod 31 % i Region Hovedstaden.
25 % af alle borgere i Ballerup giver udtryk for ensomhed mod 26 % i Region Hovedstaden.
4,0 % af alle borgere i Ballerup giver udtryk for angst mod 3,6 % i Region Hovedstaden.

Kilde: Den Nationale Sundhedsprofil 2021

Fakta arbejdsmarked

Boligområderne i Ballerup har op til 34,6 % borgere, som er uden for arbejdsmarkedet. Parallelsamfundskriteriet er 40 %. Gennemsnittet i Danmark er 20 %. I Ballerupaftalen er måltallet 21 %.

Fakta uddannelse

Boligområderne i Ballerup har op til 53 % borgere, som kun har grundskole. Parallelsamfundskriteriet er 60 %. Gennemsnittet i Danmark er 15 %. I Ballerupaftalen er måltallet 35 %.

Kilde: Landsbyggefonden

3. Det aktive medborgerskab i almene boligområder

Det aktive medborgerskab har traditionelt spillet en stor rolle i almene boligområder. Ballerup Kommune ønsker, at det fortsat skal være tilfældet. Det aktive medborgerskab bidrager til at skabe en følelse af ejerskab og ansvarlighed blandt beboerne. Når beboerne tager ansvar for at forbedre deres nærområde, føler de sig mere knyttet til området og hinanden.

Ballerup Kommune mener, at beboere i Ballerups almene boligområder i høj grad selv skal udvikle og drive aktiviteter, der bidrager til fællesskab, sundhed og tryghed. I nogle almene boligområder kan der være ansat en boligsocial medarbejder, som understøtter udviklingen og igangsættelsen af aktiviteter, mens aktiviteter i andre boligområder udelukkende drives af frivillige kræfter.

Det aktive medborgerskab bidrager også til at skabe flere aktiviteter og arrangementer, som bringer beboerne sammen og giver mulighed for at lære hinanden bedre at kende. Dette fører til større social integration og mindsker risikoen for social isolation og ensomhed.

Endelig giver det aktive medborgerskab beboere mulighed for at få indflydelse på beslutninger, der vedrører deres boligområde og styrker deres stemme og indflydelse i lokalområdet.

“Folk vil gerne komme hinanden ved og er nysgerrige på at lære hinanden at kende”

Medlem af afdelingsbestyrelse

4. Almene boligområder – et godt sted at bo

De tre fokusområder – fællesskaber for alle, tryghed og sundhed – skal forstås som overlappende fokusområder, der supplerer hinanden. Fællesskaber bidrager eksempelvis til tryghed og en sundere livstil, da begrebet "sundhed" i denne sammenhæng kan henvise til både fysiske og psykiske faktorer, herunder de mentale sundhedsfordele ved at være en del af fællesskaber.

Sundhedsfordele kan naturligvis også være fysiske, hvis der eksempelvis er tale om en fysisk aktivitet. Fællesskaber giver også tryghed, da øget kendskab til beboere imellem må formodes at øge trygheden.

4.1 Fokusområde

Fællesskaber for alle

Ballerup Kommune opfordrer til lokale fællesskaber i bred betydning. Fællesskaber kan være enkeltstående aktiviteter eller arrangementer. Ballerup Kommune er i særlig grad optaget af vedvarende aktiviteter, som kan sikre stabile fællesskaber og øge sammenholdet. Det er også væsentligt, at fællesskaber er for alle uanset baggrund og forudsætninger. Fællesskaber handler om at kunne rumme alle slags mennesker.

Fællesskaber skabes i høj grad af beboere selv, men også skoler, frivillige foreninger, kirker og andre civilsamfundsaktører bidrager med en bred vifte af aktiviteter, der samler beboerne.

4.1.1 Fællesskaber giver tryghed

Et stærkt fællesskab får beboerne til føle sig mere trygge og sikre. Når der er flere mennesker, der kender hinanden og holder øje med hinanden, skaber det en øget følelse af tryghed og tryghedsskabende adfærd.

Et aktivt fællesskab har en positiv indflydelse på at forebygge kriminalitet og uønsket adfærd. Når beboerne har et fælles ansvar for og interesse i deres boligområde, er de mere tilbøjelige til at reagere på og rapportere eventuelle problemer og konflikter.

Gode fællesskaber skaber mulighed for at dele ressourcer og viden. Det kan være alt fra at dele redskaber, hjælpe hinanden med praktiske opgaver eller dele erfaringer og kompetencer.

4.1.2 Fællesskaber giver ejerskab og indflydelse

Et engageret fællesskab øger beboernes muligheder for at deltage aktivt i fællesaktiviteter, arrangementer og demokratiske beslutningsprocesser. Det giver beboerne en følelse af medejerskab og indflydelse på deres eget boligområde.

4.1.3 Fællesskaber har mange udtryk

Fællesskaber i almene boligområder inkluderer fællesarrangementer som fællesspisning, motionshold, hobbygrupper, bæredygtige aktiviteter, eller familieaktiviteter. Også etablering af fællesfaciliteter som fælleshaver, legepladser eller fælleslokaler kan skabe rammerne for sociale interaktioner og fællesskab. Endeligt kan fællesskaber med udgangspunkt i kunst og kultur få beboerne til at mødes i meningsfulde sammenhænge.

Det er vigtigt at understrege, at fællesskaber ikke opstår af sig selv, men kræver indsats og engagement fra både beboerne selv, boligorganisationen og andre lokale aktører.

4.2 Fokusområde

Tryghed

Ballerup opfordrer til lokale initiativer, der skaber tryghed for beboere og besøgende i almene boligområder.

4.2.1 Fællesområder som mødested

Velindrettede fællesområder og mødesteder kan skabe rum for sociale interaktioner mellem beboerne. Når der er flere mennesker samlet i fællesområder, øges trygheden, da der er flere øjne til at holde øje med hinanden og området.

Derudover kan nævnes god belysning og tydelig afgrænsninger, som f.eks. hegn eller tydelige gangstier, som kan bidrage til at skabe en klar opdeling mellem det private og det offentlige rum. Dette kan give beboerne en følelse af sikkerhed og kontrol over deres eget område.

4.2.2 Den gode modtagelse er en investering

En god modtagelse af beboere handler om at skabe en åben, inkluderende og imødekommende kultur, hvor nye beboere får den nødvendige information og støtte til at falde godt til. Det er en investering i det sociale liv, trivsel og sammenhængskraften i boligområdet.

Eksempler på den gode modtagelse kan være velkomstarrangementer i form af f.eks. åbent hus-arrangementer, fællesspisning eller en social aktivitet, hvor nye og eksisterende beboere kan mødes og lære hinanden at kende. Boligorganisationen kan eksempelvis også udvikle informationsmateriale, der giver en grundig introduktion til boligområdet, herunder faciliteter, services, lokale regler og fællesskabsaktiviteter.

4.3 Fokusområde

Sundhed

Sundhed er vigtigt i almene boligområder af flere årsager. Ved at fokusere på sundhedsfremme i almene boligområder kan uligheden mindskes. Alle beboere bør have lige adgang til sundhedsmæssige fordele.

4.3.1 Forebyggelse af livsstilssygdomme giver øget livskvalitet

Gode sundhedsinitiativer i almene boligområder kan bidrage til forebyggelse af livsstilssygdomme som f.eks. hjerte-kar-sygdomme, diabetes og overvægt. Eksempler på beboerdrevne aktiviteter, som fremmer sundhed er motionstilbud, sund kostvejledning og sundhedsfremmende aktiviteter som gør, at beboerne opnår bedre sundhed og øget livskvalitet.

4.3.2 Mental sundhed forbedrer trivsel

Mental sundhed er en vigtig del af beboernes trivsel og livskvalitet. Gode sundhedsinitiativer kan omfatte tilbud om psykologisk støtte, mindfulness-øvelser, fællesskabsaktiviteter og mulighed for socialt samvær. Disse initiativer kan bidrage til at reducere stress, ensomhed og stigmatisering og styrke den mentale trivsel.

4.3.3 Familiers sundhed og trivsel giver børn en sundere opvækst

Almene boligområder har ofte en høj andel af børnefamilier, og det er vigtigt at sikre, at børnene får en sund opvækst. Sundhedsfremmende initiativer kan omfatte legepladser, aktiviteter for børn og unge, og kostvejledning til familier. Beboere kan for eksempel organisere og drive fællesskabsbaserede sportsklubber, løbe- eller cykelgrupper og motionshold, hvor de kan træne og deltage i fysiske aktiviteter sammen.

4.3.4 Sund kost giver mere aktive beboere

Frivillige beboere kan arrangere workshops og kurser om sund kost, madlavning og ernæring. Dette kan hjælpe beboere med at træffe sundere valg og lære at tilberede næringsrig mad. Beboere kan også etablere fælles haver, hvor de dyrker økologiske grøntsager og urter. Dette kan ikke kun fremme sund kost, men også give beboerne mulighed for at være aktive udendørs og nyde naturen.

5. Øvrige politikker, strategier og aftaler

Beboere skal naturligvis ikke løse alle udfordringer selv. Ballerup Kommune har nedskrevet en række strategier, politikker og aftaler, som supplerer nærværende boligsociale strategi.

Her skal særligt nævnes "Ballerupaftalen mellem Ballerup Kommune og boligorganisationer", som er en rammeaftale vedr. anvisning og balanceret beboersammensætning samt "Plads til alle i Ballerup", som er Ballerup Kommunes strategi mod social udsathed blandt voksne. Derudover findes også strategier på psykiatri-, beskæftigelses, og børn- og ungeområderne.

Endelig tages der udgangspunkt i Ballerup Kommunes fem principper for inddragelse af borgere. Ballerup Kommune vil så vidt muligt prioritere at inddrage beboerne aktivt i den boligsociale strategi, således at strategien bliver skabt af og for beboerne i boligområdet.

5.1 Den boligsociale pulje

Økonomiudvalget i Ballerup har en særlig pulje til boligsociale indsatser i de almene boligområder i Ballerup Kommune. Ansøgningen skal have et formål, der passer ind i et eller flere af fokusområderne i strategien.

Formålet skal beskrive, hvad man gerne vil ændre eller opnå i boligområdet. Formålet kan være at forebygge eller løse udfordringer i området. Læs mere på ballerup.dk.

Derudover findes der en række andre puljer, som kan søges. Læs mere på ballerup.dk/din-fritid/sog-en-pulje

6. Afslutning

Yderligere spørgsmål til den boligsociale strategi skal rettes til Center for By og Miljø, Almene boliger.

Mail: almeneboliger@balk.dk.

